

vo, z něhož jsou citovány Listy sedmi církvím a poté některé další významné výjevy, například sedmkrát zapečetěnou knihu přijal Beránek, nebo Pád Baby-lóna. Překvapující, ne však násilná je Egyptská Genesis, ke ztišení vede Henochova kniha a jiné zvláštní texty. Poučné pro biblisty je čtení o Sefer Jeciře – knize utváření; některé bude zajímat zvláště čtení o Sefer Jeciře pražské.

Zlomové momenty biblických dějů se odvíjejí v uzlech přesného datačního systému, který byl vytvořen uměle, do biblických knih byl zakomponován později, až na přelomu 6. až 5. století před Kristem.

Kniha Nachaš (tak autor na přebalu) upřesňuje číselnými a kabalistickými postupy výklad knihy Genesis. I tento velmi podivný způsob exegeze bychom měli spíše podpořit, než jej zatvrzele odmítat.

Moučka sám při uvádění této knihy připomněl, že zde platí heslo Nevstupuj, kdo neznáš geometrii. Doufáme i my neznalci této snad nejdůležitější vědy, že něco z Moučkových výkladů pochopíme. Vždyť i grafické a estetické provedení knihy potěší a rozveselí naši duši a napomůže tomu, abychom žili v krásnu.

Milan Balabán

LADISLAV HEJDÁNEK: ÚVOD DO FILOSOFOVÁNÍ

Praha, Oikoymenh 2012, 223 stran

Kniha *Úvod do filosofování* českého filosofa Ladislava Hejdánka vyšla v nakladatelství Oikoymenh, s nímž je postava tohoto filosofa nerozlučně spjata. V sedmdesátých letech dal podnět k jeho vytvoření a vzniklo jako samizdatová

edice. V té době Hejdánek zajisté netušil, že o celých čtyřicet let později v „jeho nakladatelství“, které se mezitím stane významným, vyjde i kniha, kterou psal pro svou dceru Janu v ruzyňské věznicí. V roce 1971 to také žádná kniha nebyla. Text vznikl postupně do roku 1972 a autor jej psal do školních sešitů, které mu do věznice nosila jeho žena. Napsaný text si však nemohl nechávat u sebe a kontrolovat při psaní nového. K dispozici mu také nebyla žádná knihovna ani literatura, a tak vše psal a citoval, jak si to pamatoval. Z těchto důvodů kniha neuvádí do filosofie a filosofického myšlení tak, jak to podobné úvody často činí – pomocí dlouhých citací z důležitých děl významných autorů. Hejdánek čtenářům neposkytuje přehled filosofických teorií ani dějiny filosofie, ale něco mnohem důležitějšího. Zve na cestu vlastního myšlení a promýšlení vybraných filosofických témat pod vedením někoho, kdo tato témata již nějak promyslel. *Úvod* je tedy jednak uváděním do vlastního filosofování, ale v podstatném smyslu také uváděním do filosofie Ladislava Hejdánka, a může proto sloužit nejen těm, kteří se s filosofií setkávají poprvé, ale i studentům a filosofům, kteří se chtějí dozvědět něco více o filosofii právě tohoto autora.

Kniha je přehledně rozdělena do dvanácti sešitů, v nichž Hejdánek postupně představuje hlavní témata svého myšlení, s nimiž se můžeme setkat i v jeho dalších knihách. Dotýká se problematiky předmětného a nepředmětného myšlení, pravých a nepravých jsoucen, rozboru událostí, vztahu vnitřního a vnějšího a mnohých dalších oblastí, které jeho čtenáři dobře znají. Tím ale výčet zcela nekončí a ani „hejdánkovci“ nebu-

dou zklamání. Například šestý sešit více objasňuje Hejdánkovo pojetí vnímání a myšlení a pomocí názorných ilustrací důkladně vysvětluje logický charakter vjemu či funkci představivosti při vnímání, sešit devátý nabízí zkoumání etických otázek a problém mravního rozhodování. Kniha má dva dodatky, které ji chronologicky a myšlenkově předcházejí a původně byly autorem zamýšleny jako začátek samostatného díla. O jejich dopsání se však již nikdy nepokoušel, protože jejich obsah rozpracoval v uváděné knize.

Úvod do filosofování je další knihou významného českého filosofa, který

k sobě přitahuje již několik generací studentů, filosofů i lidí mimo akademickou půdu se zájmem o filosofické, náboženské a společenské otázky. Není to jen jeho filosofie, ale i osobnost, která oslovuje napříč generacemi a vytvořila okolo sebe okruh již zmíněných „hejdánků“ – těch, kteří se dokážou navzájem rozpoznat a dříve či později k sobě nalézt cestu. Tato kniha je pozvánkou mezi ně a pozvánkou k zajímavému myšlenkovému pokusu o správné nezpředměťující rozumění skutečnosti. Rozumění, které se pro překonání současné krize západní kultury dnes ukazuje jako nezbytné.

Barbora Řebíková

Židům 11,17–40

¹⁷Abraham věřil, a proto šel obětovat Izáka, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna byl hotov obětovat, ačkoli se mu dostalo zaslíbení a bylo mu řečeno:

¹⁸„Z Izáka bude pocházet tvé potomstvo.“

¹⁹Počítal s tím, že Bůh je mocen vzkřísit i mrtvé. Proto dostal Izáka zpět jako předobraz budoucího vzkříšení.

²⁰Izák věřil, a proto Jákobovi a Ezauovi dal požehnaní v pohledu do budoucna.

²¹Jákob věřil, a když umíral, požehnal oběma Josefovým synům a poklonil se přitom k vrcholu své berly.

²²Josef věřil, a na sklonku svého života řekl, že synové izraelští vyjdou z Egypta, a nařídil, co se má stát s jeho kostmi.

²³Mojžíšovi rodiče věřili, a proto svého syna tři měsíce po narození ukrývali; viděli, že je to vyvolené dítě, a nezalekli se královského rozkazu.

²⁴Mojžíš věřil, a proto, když dospěl, odepřel nazývat se synem faraónovy dcery.

²⁵Raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem než na čas žít příjemně v hříchu;

²⁶a Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě.

²⁷Věřil, a proto vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem; zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl.

²⁸Věřil, a proto ustanovil hod beránka a dal pokropit dveře jeho krví, aby se zhoubece nemohl dotknout prvorozených.

²⁹Izraelští věřili, a proto prošli Rudým mořem jako po suché zemi, ale když se o to pokusili Egypťané, pohltily je vlny.

³⁰Izraelští věřili, a proto před nimi padly hradby Jericha, když je obcházeli po sedm dní.

³¹Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími.

³²Mám ještě pokračovat? Vždyť by mi nestačil čas, kdybych měl vypravovat o Gedeónovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích,

³³kterí svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno;

³⁴zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostří meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli na útěk vojska cizinců;

³⁵ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení. Jiní byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení.

³⁶Jiní zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář.

³⁷Byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostřím meče. Chodili v ovčích a kozích kůžích, trpěli nouzi, zakoušeli útisk a soužení.

³⁸Svět jich nebyl hoden, bloudili po pouštích a horách, skrývali se v jeskyních a roklinách země.

³⁹A ti všichni, ačkoliv osvědčili svou víru, nedočkali se splnění toho, co bylo zaslíbeno,

⁴⁰neboť Bůh, který zamýšlel pro nás něco lepšího, nechtěl, aby dosáhli cíle bez nás.